

ΘΕΑΤΡΟ

Ι. Κέσερλιγκ: «'Αρσενικό και παλιά νταντέλα». Θέατρο Κοτοπούλη.

Δουλειά του θεάτρου είναι—κατά τον 'Αριστοτέλη—να μιμείται μόνον μεγάλες και σπουδαίες πράξεις. Μεγάλες και σπουδαίες πράξεις, είναι πάλι—κατά την προαιωνία λογική—εκείνες που δημιουργούνται από συνειδήσεις υπεύθυνες, δηλαδή από ανθρώπους που έχουν το λογικό τους. Ή άρα όμως που ο 'Ιωσήφ Κέσερλιγκ, σύγχρονος αμερικανός συγγραφέας, γράφει στα παλιά του παπούτσια τα δυο ακατάλυτα αυτά αξιώματα και σκαρώνει το «'Αρσενικό και παλιά νταντέλα» που ανέβασε ο θίασος Κοτοπούλη. Οι πράξεις των ηρώων του έργου τούτου δεν είναι ούτε μεγάλες ούτε σπουδαίες, αφού οι άνθρωποι που τις δημιουργούν είναι ανεύθυνοι, δηλαδή... τρελλοί! Ένα τέτοιο έργο δεν έμεινε τώρα παρά να είναι γραμμένο από τρέλλο συγγραφέα για... τρελλούς θεατές. Έπειδή όμως ο συγγραφέας δεν είναι καθόλου τρέλλος αλλά μονάχα... αμερικανός επιχειρηματίας, προτίμησε να ακροβατήσει άνω στα τελευταία όρια της ανθρώπινης νοημοσύνης και, διατηρώντας κάποια προσχήματα λογικότητας, να σερβίρει ένα ταχυδακτυλουργικό συγγραφικό κατασκευάσμα που αξιοποιεί σε πολλές χιλιάδες δολάρια την πατροπαράδοτη αφέλεια του αγγλοσαξωνικού του κοινού. 'Ας δούμε ωστόσο το έργο:

Ο Μόρτιμερ Μπρούστερ, σε μία ώριμη ηλικία, ανακαλύπτει πώς δη η οικονομία του, που απαρτίζεται από δυο γεροντοκόρες θείες και από δυο αδερφούς του είναι παθολογικά τρελή. Η τρέλλα τους εκδηλώνεται σε 24 διαφορετικές που έχουν διαπράξει με τη μεγαλύτερη ανευθύνη αφέλεια κατά τη διάρκεια της ζωής

των. Όλο το έργο εξαντλείται στις αντιδράσεις και τα επεισόδια που προκαλεί στον Μόρτιμερ η ανακάλυψη των πωμάτων και ο κίνδυνος που τον απειλεί να πέσει κι' ο ίδιος θύμα της έγκληματικής μανίας των οικιών του. Είναι φανερό ότι δίχως τον αξιοσημείωτο «λογικό» αυτόν Μόρτιμερ, η σκηνή θα είχε μεταβληθεί σε ένα ολοκληρωτικό... φρενοκομείο άδικαιο να ελαττωθεί άκομα και τους απειθεστερους θεατές. Για τούτο ο Κέσερλιγκ εκμεταλλεύεται την «ανειχτικότητα» της λογικής του μέχρι... παραλογογισμού. Αντί δηλαδή να τον βάλει να τρέξει στην αστυνομία και τους φρενολόγους στην Α' πράξη του έργου, καθυστερεί—επιχειρηματική αφέλεια—τη χειρονομία τούτη ως το τέλος της 1' πράξης. Έκτος από την άληθινα ταχυδακτυλουργική μαεστρία του συγγραφέα, σ' όλα το έργο δε βρίσκει κανείς την παραμικρότερη άλλη οραματουργική αρετή. Η επιτομική σάτιρα του γυρω από τις «αντιστοιχίες» της ζωής είναι κοινοτυπή και σαχλή. Γενικά προκειται για ένα έργο άστικης συσκοτιστικής προσπάθειας. Προορισμός του είναι να τραβήξει την προσοχή του κοινού από τα καθημερινά του προβλήματα έτσι που να εμπιστευθεί τη λύση τους, δίχως αντιπολίτευση, στα μεγάλα αμερικάνικα... τράστι! Σαν φόρμα και περιεχόμενο το «'Αρσενικό κ.λ.» του Κέσερλιγκ είναι ένα πραγματικό έγκληματικό δηλητήριο, σαν αυτά που μεταχειρίζεται στην απαγωγή της η μεγάλη κεφαλαιοκρατία για να ισορροπήσει και να κρατηθεί στην εξουσία.

Η έρμηνεία του έργου από τον θίασο της Μαρίκας είναι αξιολογή. Η ίδια η Μαρίκα με τη Ρίτα Μυράτ θαυματουργούν στις δυο παλαές γεροντοκόρες που υποκρίνονται. Έκτος από τον Πωστάνταρα, που μάς δίνει έναν σκηνηκό ολοκληρωμένο και θαυμάσιο 'Ιωνάθαν Μπρούστερ — Φραγκειστάιν — πρέπει να προσέξουμε ιδιαίτερα το έκφραστικότατο παίξιμο του Πρωτοπαπά στο ρόλο του Δρα 'Αινστάιν. Πρόκειται για μιαν εξαιρετική χαρακτηριστική δημιουργία που φανερώνει πλούσιο ταλέντο και άδρη σκηνηκή αντίληψη της αποστολής του θεάτρου. Ο Λογοεπίθετος ζωντανέμε με τη γνωστή μαεστρία του όσο παίζει τον άχαρο ρόλο του από την αρχή δηλωμένου τρελλού Φραγκλίν Μπρούστερ. Οι Λυγίζος, Μπινιαρής, Κόρου, απόδωσαν αξιολογώτατα τους δευτερεύοντες ρόλους. Όσο για τον Μυράτ, μάς έδωσε με απaráμιλλη χάρη και τέχνη το ρόλο του άτυχου αυτού Μόρτιμερ που τελικά σώζεται από τα νύχια του... συγγραφέα και σώζει παρά τρία τό... έργο του, αφού μάς πώς δεν ανήκει πραγματικά στην οικογένεια Μπρούστερ, δηλαδή αφού πείθεται και ο ίδιος πώς δεν είναι τρέλλος.

Μ. ΚΟΥΡΗΤΗΣ